Należytość pocztowa opłacona ryczałtem
Nr. 235 Kraków, środa 15 października 1924 roku Rok II

KURJER WIECZORNY

wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt

Naczelny redaktor: **Konstanty Srokowski**

Redakcja: **ulica Batorego Nr. 10** Telefon Nr. 44-90 Konto czekowe P. K. O. Nr 152670 Adres dla listów: Skrytka poczt. 78

Prenumerata miesięczna bez odnoszenia 3 Zł. 40 gr., z odnoszeniem 3 Zł. 60 gr z przesyłką pocztową 4 Zł. 20 gr. Zagranicą miesięcznie 7 Zł.

Cena numeru **15 groszy**

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetrowy: Drobne i zwykłe zł. 0·10. — Nadesłane zł. 0·30. Po kronice zł. 0·35. — Na pierwszej stronie, w tekście i między giełdami zł. 0·45. Ogłoszenia zamiejscowe 50% drożej. — Ogłoszenia zagraniczne 100% droższe.

Administracja: **ulica Batorego Nr. 10** Telefon Nr. 35-99 Konto czekowe P. K. O. Nr 152670 Adres dla listów: Skrytka poczt. 78

Treść numeru:

Utworzenie sowieckiej republiki mołdawskiej

Moskwa. (AW.) Na sesji Ukraińskiego Komitetu Wykonawczego Wcika po przemówieniu Czubara przy burzliwych oklaskach uchwalono utworzenie autonomicznej sowieckiej republiki mołdawskiej. Delegacja mołdawska z przewodniczącym Tarogiem na czele wniosła na salę pospiesznie narysowaną mapę nowej republiki. Nowa republika niema jeszcze wykreślonych granic. Ustrój państwowy i konstytucja opracowane mają być przez prezydjum centralnego komitetu ukraińskiego i zatwierdzone na pierwszym zjeździe sowieckiej republiki mołdawskiej.

Akcja wyborcza w Anglji

Macdonald opuścił Londyn — Programy wyborcze konserwatystów i liberałów

Londyn. (Tel. wł.). Mac Donald opuścił wczoraj Londyn. Na stacji wygłosił przemówienie do zebranych. Stąd udał się do Glasgowa celem rozpoczęcia akcji wyborczej. Lord Churchil otworzył wczoraj kampanję wyborczą wielką mową w okręgu, w którym kandyduje z ramienia konserwatystów. W mowie swej lord Churchil szeroko omówił program konserwatystów, który zdaniem jego przestał być programem partji, a stał się wyraźną koniecznością dziejową. Następnie lord Churchil poddał szczegółowej krytyce politykę Mac Donalda.

Londyn. (AW.). W niedzielę opublikowane zostały manifesty wyborcze konserwatystów i liberałów. Manifest konserwatystów wylicza te ustawy, które bez powiększenia wydatków państwowych mogłyby być natychmiast wprowadzone, gdyby nie doktrynerski program rządu. Konserwatyści domagają się akcji budowlanej przy pomocy kooperatyw prywatnych i kredytów samorządowych, ulepszenia szkolnictwa zawodowego, reorganizacji stosunków rolnych, a przedewszystkiem wielkiej reformy podatków bezpośrednich w tym duchu, aby obniżyć podatki od zarobków miesięcznych i zarobków drobnych kupców. Manifest liberałów napisał Lloyd George, który uderzył w ton popularny, apelując do wyobraźni mas wyborczych. Program liberałów opiera się na zjednoczeniu górnictwa i wszystkich przedsiębiorstw elektryfikacyjnych w kraju.

Wojna domowa w Chinach skończona

Szanghaj. (PAT.). Wojna między Czekiang a Kiang-Su zakończyła się. Toczą się rokowania w sprawie oddania kontroli i administracji dzielnicy chińskiej w Szanghaju.

Turcja wzywa interwencji Ligi Narodów w sporze z Anglją

Genewa. (PAT). Ismet basza zwrócił się telegraficznie w imieniu rządu tureckiego do generalnego sekretarjatu Ligi narodów Sir Ericka Drumonda, z prośbą o interwencję Rady Ligi narodów w sprawie Mossulu. Rząd angielski nie dotrzymał zobowiązania do respektowania status quo nad granicą Iraku i Turcji. Turcja prosi Radę Ligi narodów o wydanie stosownych zarządzeń. Sekretarjat Ligi zawiadomił niezwłocznie członków Ligi o żądaniu tureckiem.

Angora. (PAT). Przybycie prezydenta Mustafy Kemala Baszy oczekiwane jest w środę. Zgromadzenie narodowe zbierze się w sobotę.

ANGLIA WYŚLE ODDZIAŁY WOJSKOWE DO MEZOPOTAMII.

Londyn. (AW). Odpowiedź turecka na dwie noty angielskie została wczoraj wręczona angielskiemu charge d'affaires w Konstantynopolu. Dziś doręczono ją w urzędzie spraw zagranicznych w Londynie. Według jednomyślnej opinji dzienników ton i treść noty mają być zupełnie niezadowalające. Dzienniki donoszą, że Anglja nie cofnie się przed wysłaniem znaczniejszych oddziałów wojska do Mezopotamji.

Potrzeba traktatów handlowych

(=) Ekonomja i polityka są siostrzycami, złączonemi ze sobą nierozerwalnymi węzły a mimo to często zachodzą między niemi nieporozumienia. Wynika to stąd, że ludzie, działający i pracujący na polu ekonomji, nazywają każdą rzecz po imieniu, mówią o wszystkiem bezpośrednio i bez frazesów, na odwrót zaś, politykowie lubują się w eufemizmach i wysilają aż nazbyt często swoje mózgi w tym kierunku, aby słowom, mieszczącym w sobie niejednokrotnie stanowczą groźbę, odebrać ich ostrość i bezpośredniość. Niejednokrotnie też wydaje się na pozór, że interesy polityczne danego państwa nie dadzą się żadną miarą pogodzić z koniecznościami gospodarczemi. Przykładów takiej kolizji wielkich intersów politycznych z gospodarczemi nie brak, dość wskazać na Anglję, która mimo zgoła sprzecznych z Rosją sowiecką interesów politycznych zawarła z nią jednak traktat wybitnie gospodarczy. Plan Dawesa i plan reparacyjny nie są wszak niczem innem, jak specjalną formą traktatów gospodarczych, zawartych między Niemcami a Francją i innemi państwami ententy. Przed Polską otwiera się obecnie podobna perspektywa : zawarcie układu handlowego z sąsiadem, od którego — jak twierdzi większość naszych polityków nie bez pewnego uzasadnienia — dzielą nas dyferencje polityczne nie do przebycia.

Roztrząsać dzisiaj kwestję celowości układu handlowego polsko-niemieckiego byłoby nieproduktywną stratą czasu. Układ handlowy polsko-niemiecki jest conditio sine qua non normalnego rozwoju gospodarczego naszego państwa. Na odbytem niedawno w ministerjum handlu i przemysłu posiedzeniu rady przemysłowo-handlowej, na którem omawiane były sprawy przyszłych traktatów handlowych przedstawiciel rządu stwierdził na podstawie dat statystycznych, że dotychczas Niemcy zajmowały i zajmują dominujące stanowisko w stosunkach handlowych Polski z zagranicą. Wedle niemieckiej statystyki wywóz z Niemiec do Polski wynosił w 1923 roku 58.004.000 marek niemieckich złotych. Polska przedstawia dla Niemiec duże znaczenie, jako państwo o znacznem terytorjum o dużem zapotrzebowaniu na maszyny i inne produkty. Pozatem Niemcy zainteresowane są w tranzycie do Rosji, zwłaszcza centralnej. W myśl tego, Niemcy zwróciły się do rządu polskiego z inicjatywą zawarcia układu handlowego krótkoterminowego, a to ze względu na to, że dotychczas nie została jeszcze definitywnie opracowana taryfa celna niemiecka.

Podane przez przedstawiciela rządu daty statystyczne uzasadniają aż nadto wymownie konieczność zawarcia układu handlowego z Niemcami. Daty te jednak są niezupełne, a raczej jednostronne. Przedstawiciel rządu nie uzupełnił statystyki niemieckiej naszą własną statystyką i nie podał cyfr, ilustrujących znaczenie Niemiec dla polskiego eksportu a tem samem dla równowagi naszego bilansu handlowego.

Rokowania z Niemcami w sprawie zawarcia układu handlowego rozpoczną się w pierwszych dniach listopada i potrwają około 2 miesięcy. Układ handlowy polsko-niemiecki będzie nowym krokiem naprzód na drodze do skonsolidowania stosunków gospodarczych w Europie, a nawet na drodze do budowy nowej struktury ekonomicznej w Europie środkowej. Pokój wersalski, stworzył jedynie nowy polityczny porządek rzeczy w Europie środkowej, zaś gospodarczy porządek rzeczy dopiero teraz, poczyna się wyłaniać z dotychczasowego chaosu.

Nie brak było dotąd szeregu prób w kierunku unormowania stosunków gospodarczych Europy środkowej. Zwłaszcza mniejsze państwa środkowo-europejskie na kilku wspólnych konferencjach naradzały się nad sposobami ochrony swych interesów gospodarczych i obrony przed takiemi kolosami gospodarczemi, jak Anglja, Francja i Niemcy. Konferencje te nie wydały jednak wybitniejszego rezultatu a jedynym ich efektem było przekonanie się, że gospodarcza struktura państw środkowo-europejskich jest na ogół jako całość szczęśliwą, dzięki temu, że jedno państwo uzupełnia pod względem ekonomicznym drugie, tak, że przy systemie układów, handlowych, zasadzie największego uprzywilejowania i wzajemnego udzielania ulg taryfowych ewentualnie zniesienia barjer celnych, państwa środkowo-europejskie mogą osiągnąć gospodarczą niezależność i siłę. Polsce do osiągnięcia tej siły potrzebne są układy handlowe z jej 3-ma sąsiadami: Niemcami, Rosją i Czechosłowacją.

TELEGRAMY

Upadek Mekki nieuchronny

Londyn. (PAT). Tel. Comp. donoszą z Jerozolimy, że rokowania o rozejm między wahabitami a Hedżasem zostały zerwane. Emir Ali uciekł z Mekki, której upadek jest nieunikniony. Obecnie przebywa Emir Ali wraz z dworem i sztabem generalnym w mieście portowem Dżidda. Po przybyciu do tego miasta oświadczył Emir Ali, że skoro to tylko będzie możliwe rozpocznie rokowania celem zawarcia traktatu między Anglją a Hedżasem.

Redukcja 20.000 urzędników we Francji

Paryż. (AW.) Przeprowadzeniem redukcji 20.000 urzędników, zapowiedzianem przez sobotni komunikat oficjalny rządu zająć się ma komisja złożona z 3 osób: generalnego inspektora finansów, oraz generalnych kontrolerów armji i marynarki.

Przed wyborami prezydenta w Ameryce

Londyn. (AW). Próbne głosowania wśród czytelników prasy amerykańskiej w sprawie wyborów prezydenta Stanów Zjednoczonych dało w wyniku największą liczbę głosów za Coolidgem, za którym idzie Lafayette, a następnie daleko poza obydwoma pierwszymi kandydatami Dawes. Prasa amerykańska oczekuje w Ameryce, podobnie jak w Anglji, wzrostu głosów dla konserwatystów i partji robotniczej kosztem liberałów.

Zeppelin III. w drodze do Ameryki

Okręt powietrzny napotkał na burzę? — Połączenie iskrowe z Ameryką nawiązane

Wiedeń. (Tel. wł.). „N. fr. Presse" donosi z Nowego Yorku: W Lakehurst 300 żołnierzy znajduje się w pogotowiu do udzielenia pomocy przy lądowaniu Zeppelina. Przybycia Zeppelina oczekują tu w środę. Zaraz po przybyciu okręt będzie przeszukany w myśl ustaw alkoholowych i imigracyjnych. Następnie komory gazowe będą opróżnione. Helium na wypełnienie Zeppelina nie jest jeszcze przygotowane i przez okres 13 dni będzie niewypełniony.

Waszyngton. (PAT.). „United Press". Wedle sprawozdań, nadesłanych przez okręty wojenne Detroit i Milwaukee, są pewne dane do przypuszczenia, że Zeppelin w podróży swej napotkał burzę i wskutek tego przyjedzie do Ameryki dopiero w środę albo w czwartek rano (czas amerykański). Generał Aberle, szef oddziału operacyjnego polecił krążownikowi Milwaukee, który znajdował się w oddaleniu 52 mil na południe od Halifax, aby udał się 500 mil w kierunku południowym i nawiązał połączenie iskrowe z Zeppelinem.

Berlin. (PAT.). Radjostacja berlińskiego urzędu pocztowego donosi, że wczoraj o godzinie 14.55 popoł., jadący do Ameryki statek powietrzny Z. R. III. nawiązał kontakt z amerykańską stacją iskrową w Chatam.

Rozwiązanie Reichstagu nieuchronne

Berlin. (Tel. wł). Organ Stresemanna „Die Zeit" pisze, że rokowania między stronnictwami, celem przekształcenia rządu nie mają żadnych widoków powodzenia i pozostaje jeszcze tylko rozwiązanie Reichstagu.

Zaglul Pasza odrzucił propozycję aliansu angielsko-egipskiego

Paryż. (AW.) „Matin" ogłasza wywiad z Zaghlul Paszą, w którym ten uskarża się na opór Mac Donalda, wskutek którego nie doszło do ugody angielsko-egipskiej. Macdonald odrzucił stanowczo i ostatecznie żądanie oddania straży nad Kanałem Suezkim wojskom Egipskim, wobec tego Zaghlul Pasza musiał odrzucić propozycję aliansu egipsko-angielskiego, który nie może istnieć w chwili pozostawania wojsk angielskich w Egipcie. Kanał Suezki jest strefą neutralną, jeżeli Anglji nie wystarcza opieka Egiptu nad kanałem. Egipt gotów jest oddać kanał Suezki pod opiekę Ligi Narodów, co byłoby naturalnem rozwiązaniem sprawy, gdy się zważy, iż Kanał Suezki jest problematem międzynarodowym, w którem zainteresowane są „wszystkie mocarstwa. — Ponieważ Macdonald nie zgodził się na te argumenty Zaghlul Pasza uznał dalsze rokowania za bezcelowe, mówiono także nieformalnie o Sudanie, który premjer egipski uważa za integralną część Egiptu. — Na zapytanie, jaką politykę będzie obecnie prowadzić Egipt wobec Anglji, Zaghlul Pasza odpowiedział, iż Egipt stosować będzie przez pewien czas metody dyplomatyczne.

Realizacja planu Dawesa

Paryż. (PAT.). Komisja odszkodowań stwierdziła urzędowo, że: 1) że parlament niemiecki ustawy niezbędne do wprowadzenia w życie planu chwalił, a rząd ogłosił w formie przyjętej przez komisję ustawy niezbędne do wprowadzenia w życie planu Davesa; 2) że rząd niemiecki powołał do życia szereg przewidzianych organów kontrolnych; 3) że stworzył definitywnie Bank Rzeszy i towarzystwo dla niemieckich kolei; 4) że wręczył komisji świadectwa obligacji kolejowej.

Komisja stwierdziła, że zawarta została umowa gwarantująca lokatę pożyczki 800 miljonów marek łotych, wobec czego komisja postanawia zwolnić część pierwszego numeru hipoteki, ciążącego na majątku i dochodach Niemiec. W ten sposób część dochodu rządu niemieckiego będzie mogła być użyta na spłatę pożyczki.

Dalej komisja upoważniła sekretarza do przyjęcia pisma niemieckiego ministra skarbu Luthera, wyłuszczającego przyjęcie przez rząd Rzeszy zmian dotyczących pożyczki.

Wreszcie zatwierdziła komisja projekt organizacji w sprawie emisji pożyczki.

Katastrofa kolejowa w Rosji

Moskwa. 10 października. (AW). Pociąg dążący do Baku uległ katastrofie w pobliżu Groźnego. — Zniszczony parowóz i 5 wagonów osobowych. — Cztery osoby zginęły na miejscu, 37 rannych. Tor zawalony szczątkami rozbitych wagonów.

Aresztowania komunistów litewskich

Kowno. (Tel. wł.). — W ubiegłym tygodniu władze wykryły nową organizację komunistyczną pod nazwą „Perkunas". Aresztowano 10 osób. Znaleziono znaczną ilość bibuły.

FELJETON WARSZAWSKI.

Teatr Narodowy

II.

Dzisiejszy teatr Narodowy, wyrosły z popiołów teatru Rozmaitości, jest jakby paktem przymierza między dawnym teatrem Narodowym, który w r. 1779 powstał na placu Krasińskich i cieszył się specjalną pieczą króla Stanisława Augusta, — a przyszłym wielkim teatrem Narodowym, o którym marzył Słowacki i Wyspiański, a który może już dziś się Polsce należy.

Z tych względów, o których już pisałem w poprzednim feljetonie, teatr Narodowy odbudowano na gruzach Rozmaitości.

Ale mój Boże, przecież i te wielkie sławne Rozmaitości, rozpoczęły swój żywot w r. 1829 w maleńkiej sałce Towarzystwa Dobroczynności, ciesząc początkowo swych widzów farsami i wodewilami.

W epoce mikołajowskiej otwarto teatr Wielki (1833 r.) w nowym gmachu (zresztą do dziś nie wykończonym pod względem ozdób) i teatr Rozmaitości przeniósł się prowizorycznie do sal Redutowych. Dopiero w 1834 r. wybudowano osobną salkę ze sceną dla dramatu i komedji. Nastąpił podział pomiędzy scenę wielką, a tę małą. Scena teatru Wielkiego wystawiała opery i (najczęściej) w poniedziałki i piątki, jako w dnie „mało kasowe" dramaty „poważniejsze", o bogatych wystawach i tłumach statystów, — teatr zaś Rozmaitości grał sztuki współczesne, komedje, farsy i wodewile. — Co prawda te „poważniejsze" dramaty ze sceny teatru Wielkiego, były to zaledwo efektowne miernoty, przeróbki głośnych romansów i powieści Aleksandra Dumas'a, Jerzego Sand'a, i t. p., które wówczas cieszyły się powodzeniem w bulwarowych paryskich teatrzykach.

Za czasów dyrekcji Ludwika Dmuszewskiego (1832), repertuar teatru nie uległ prawie żadnej zmianie, ale zespół był za to skompletowany z sił wyborowych. Wtedy to i w latach następnych zasłynął teatr Rozmaitości na całą Polskę, działaniem kilku generacyj znakomitych i wielkich aktorów (Werowski, Kudlicz, Piasecki, Halpertowa i w. i.)

Dopiero na krótko przed powstaniem styczniowem 1863 r. Rozmaitości wystawiają tragedję J. Korzeniowskiego „Dymitr i Marja", A. Małeckiego „List żelazny", oraz dramaty Schillera i Wiktora Hugo. Szczyt sławy osiągnęły Rozmaitości między 1868 r. a 1876 r., w czasach takich gwiazd jak Alojzy Żółkowski (syn), Jan Królikowski, Helena Modrzejewska, Józef Rychter, Romana Popielówna, Wiktoryna Bakałowiczowa. W tych też czasach na deskach Rozmaitości ukazują się stale dzieła A. hr. Fredry, J. Korzeniowskiego, J. Blizińskiego i M. Bałuckiego. — A czasy te stykają się bezpośrednio z czasami Rapackiego, Leszczyńskiego i Kotarbińskiego.

Jest to jeden wielki i piękny i w czasach niewoli zawzięty pochód ku sztuce polskiej, w imię teatru Narodowego, Narodu, który jęczał i któremu ten teatr właśnie służył swem natchnieniem.

W r. 1883 spłonęły poraz pierwszy Rozmaitości, a odbudowane dostały małą naukę, o prymitywnych urządzeniach technicznych. W 1913 r. powiększono nieco salę i scenę, po to, by w 1919 r. teatr spłonął poraz drugi.

Prof. Przybylski miał istotnie trudne zadanie, by w gmachu teatru Wielkiego zbudowanym przez Corazzie'go, odbudować wewnątrz teatr Narodowy, spełniający warunki nowoczesności, a równocześnie, by budowa jego nie zniszczyła części zabytkowych.

Te trudności właśnie sprawiły, że nowy teatr czyni wrażenie, że powstał ze skrępowanej myśli twórczej i nie jest takim, na jaki zasługuje stolica Polski.

Niemniej prof. Przybylski wywiązał się z zadania w tych warunkach możliwie najlepiej.

Przedewszystkiem został wyzyskany parter (sklepy, brama, sień), na którym została umieszczona duża i wygodna szatnia. Jedno wejście do teatru jest pod filarami, gdzie skierowywane są pojazdy, drugie zaś, dla pieszych, z ul. Wierzbowej.

Szerokie schody, wyłożone (jak i szatnia) białym, kararyjskim marmurem, wiodą do odświeżonych, reprezentacyjnych sal redutowych.

Na widownię prowadzą liczne drzwi. W niszach westibulu mieszczą się dwie rzeźby „Komedja" i „Tragedja" dłuta Mieczysława Lubelskiego. Główną klatkę schodową, jak i piękny salonik-foyer z małą niszą, dekorował prof. Drabik.

Na widowni rozpiera się wygodnie sześć stiuko-

Ostatnia podróż Henryka Sienkiewicza

Program przywozu zwłok

Komitet sprowadzenia zwłok Sienkiewicza opracował program przywozu zwłok. Pociąg ze zwłokami wyjedzie z Szwajcarji 23. Przybędzie do Wiednia 23, do Pragi tegoż dnia wieczorem. Odjazd z Pragi 24. Przejazd przez granicę czeską 25. W Katowicach pociąg zatrzyma się dwie godziny, w Częstochowie dwie godziny. Szwajcarja i Czechosłowacja przewożą zwłoki za darmo, Austrja za pół-darmo.

Fundusz brylantowy rządu sowieckiego

Obok różnych funduszów, utworzonych z różnych wysoko wartościowych przedmiotów, odebranych prywatnym właścicielom w czasie rewolucji, rząd sowiecki dysponuje także „funduszem brylantowym" t. j. zapasem brylantów, największym chyba, jaki kiedykolwiek był zgromadzony w jednem posiadaniu.

Brylantowy fundusz znajduje się w Moskwie i wynosi około 10 pudów czyli 160 kilogramów brylantów. Fundusz ten należy do tajnych i jako taki znajduje się w rozporządzeniu „politbiura" rosyjskiej komunistycznej partji, a przechowują go w Kremlu, pod nadzorem zaufanej straży. Asygnata na ekspedycję części brylantowego funduszu musi być zaopatrzoną pięciu podpisami.

Z początku zeszłego roku wysłano z Moskwy przez dyplomatycznych kurjerów, w specjalnych skrzynkach z pieczęciami „narkomindieła" partję wysortowanych brylantów na sprzedaż do Europy. Kufry z brylantami adresowane do przedstawicielstwa rządu sowieckiego w Berlinie zazwyczaj otwiera sam tamtejszy poseł sowiecki Krestinski, który przechowuje je w swoim gabinecie, w specjalnie do tego urządzonej żelaznej kasie.

Liczba brylantów, przesłanych Krestinskiemu, przewyższa dziesiątą część całego funduszu, t. j. wynosi przeszło pud. Stopniowy zbyt brylantów powierzył Sownarkom osobiście Krestinskiemu, który w tym celu zorganizował ajencje w Paryżu, Londynie, Nowym Yorku i innych centrach. — W Berlinie brylantów nie sprzedaje się, gdyż jubilerzy nie posiadają odpowiednich środków obrotowych. Ajenci Krestinskiego mają za zadanie przywozić zagranicznych kupców do Berlina, gdzie zawierają ostateczne kontrakty i pokrywają rachunki. Część brylantów wysłana została do Kanady, stamtąd będzie przetransportowana do Stanów Zjednoczonych. Przywóz brylantów do Stanów Zjednoczonych jest obłożony cłem, dochodzącem do 50% wartości. Dlatego sprzedawcy uważają za intratne przewozić brylanty do Kanady, a stąd drogą kontrabandy do Stanów Zjednoczonych. Nadzór celny na kanadyjskiej granicy nie jest tak surowy jak na innych pogranicznych punktach, dlatego kontrabanda jest tutaj o wiele łatwiej szą.

Międzynarodowi jubilerzy i handlarze brylantami są ogromnie zaniepokojeni dużą ilością brylantów, znajdujących się w rękach sowieckiego rządu. Sprzedać odrazu taką ilość brylantów, jest rzeczą niemożliwą i jak twierdzą jubilerzy, potrzeba na to przynajmniej dziesiątka lat. Obecnie ani brylanty, ani perły nie znajdują odbiorców. Europa zbiedniała i zakupuje mało kosztowności. Przed rokiem holenderskie i belgijskie izby handlowe poleciły bojkotować brylanty, sprzedawane przez sowieckich agentów. Obecnie między zainteresowanymi trwają jeszcze pertraktacje, celem zawarcia umowy na wszystkie strony świata.

---

wych kolumn, nie przeszkadzając zupełnie w widoku. (Już to pod tym względem nowy teatr zbudowany jest świetnie: z najdalszego i najwyższego miejsca balkonu, widzi się doskonale całą scenę). Proscenium ujęte w zdecydowane bryły architektoniczne. Obok sceny dwie loże: jedna z herbem państwa, prezydenta Rzeczypospolitej, druga, naprzeciw, z syreną, prezydenta miasta.

Na plafonie rydwan w zaprzęgu, pędzla Z. Kamińskiego. Rzeźby plafonu, niestety ciężkie, dłuta Z. Otta.

Pojemność sali, obliczonej na 1.000 osób, wyzyskana świetnie.

Scenę zaopatrzono we wszelkie nowości techniczne. Ruchoma zapadnia, dla wykorzystania brylowatości dekoracji, sztuczny horyzont z wpuszczonemi gwiazdami, specjalne lampy, aż do lamp kinematograficznych dla zdjęć obłoków, — a przytem scena jest obrotowa, o bardzo dużej średnicy.

Podkreślić należy fakt, że nie zapomniano o aktorach. Mają oni własną poczekalnię, salę posiedzeń i wygodne garderoby.

Jako demokratyczną i szczęśliwą nowość, wprowadzono jednaki rozmiar i wysłanie wszystkich bez wyjątku krzeseł.

W takim to gmachu obecne kierownictwo teatru Narodowego podjęło swą pracę dla sztuki. Oby tylko nie idąc za przykładem „ojców miasta", teatr ten, pamiętając o swej nazwie, uznać potrafił twórczość oryginalną, ojczystą, dając jej w wejściu na scenę pierwszeństwo zasłużone.

K. A. Czyżowski.

Warszawa, w październiku.

Komunistyczna centrala fałszywych paszportów w Berlinie

Z Berlina donoszą: Odkryta przed kilku dniami wielka centrala fałszowania paszportów znajdowała się pod kierownictwem frakcji komunistycznej Reichstagu. — Wszystkie listy kierowane były pod adresem frakcji komunistycznej. — Centrala ta wystawiła dotąd około 640 paszportów nie licząc dokumentów, a dzięki nagromadzeniu wielkiego zapasu rozmaitych pieczęci i druków — mogła z łatwością wystawić każdy żądany dokument. W osobnej teczce znajdowały się starannie zebrane przepisy poszczególnych konsulatów cudzoziemskich co do wyjazdu lub przyjazdu z danego kraju.

„Rewolucyjne" imiona dzieci sowieckich

Imiona chłopców Spartak i Maj, dziewcząt Rewolucja i Marsylianka

Moskiewska „Prawda" z zadowoleniem stwierdza, iż przyszłe pokolenie dzieci sowieckich nosić będzie imiona żywo przypominające rewolucję komunistyczną i różniące się od sterotypowych imion burżuazyjnych. Moskiewski urząd stanu cywilnego, który rejestruje nowonarodzonych coraz częściej zapisuje im imiona rewolucyjne. Rodzice nadają najczęściej chłopcom imiona Spartak i Maj, dziewczętom zaś Marsyljanka i Rewolucja. Na drodze tworzenia rewolucyjnych imion nie brak i oryginalnych pomysłów, związanych z nazwiskiem Iljicza, Lenina, Leniza; imię męskie: Ninel (Pochodzi od nazwiska Lenin czytanego odwrotnie), oraz imię Wilen (pochodzi od pierwszych sylab nazwiska i imienia Władimir Iljicz Lenin).

KRONIKA

Kraków, 14 października

(s) **KIEROWNICTWO PROKURATORJI** przy sądzie apelacyjnym w Krakowie objął z dniem 7 b. m. Dr. Tokarz, prezes sądu okręgowego w Cieszynie, powołany na to stanowisko przez Ministerstwo Sprawiedliwości, w drodze delegacji.

SPRAWA USTAWY O SZKOLE SZTUK PIĘKNYCH W KRAKOWIE. Marszałek senatu zwoła na 27 bm. senacką komisję regulaminową, która ma zająć się sprawą ustawy o Szkole Sztuk Pięknych w Krakowie, chociaż ustawa ta była odrzucona przez senat. Na tem tle jak wiadomo powstał pierwszy spór konstytucyjny pomiędzy sejmem a senatem.

ZEBRANIE W SPRAWIE KRZYWDZĄCEGO PRZERACHOWANIA STARYCH DŁUGÓW odbędzie się dzisiaj o godzinie 6 w sali Strzeleckiej przy ul. Lubicz. Wstęp bezpłatny, za biletami, które wydawać będzie komitet przy wejściu.

JESIENNE WYŚCIGI KONNE W POZNANIU. W niedzielę zakończyły się w Poznaniu wyścigi konne. W programie ostatniego dnia był tradycyjny wielkopolski bieg z przeszkodami, który wygrała klacz 15-go pułku ułanów Łaska z porucznikiem Dobrowolskim, bijąc Kinga hr. Bnińskiego z ppułk. Studzińskim.

O KRZYŻE „VIRTUTI MILITARI" „Ekspress Poranny" podaje, iż w ubiegłym tygodniu pod przewodnictwem marszałka Piłsudskiego odbyło się posiedzenie kapituły orderu Virtuti Militari. — Rozpatrywano sprawę nagrodzenia uczestników wojny 4 i 3 kl. orderów. Piłsudski sprzeciwiał się aby wyższe klasy Virtuti Militari nadawane były za czyny dokonane w Legjonach i zaproponował by wyższe klasy Virtuti Militari udzielane były tylko uczestnikom wojny polsko-bolszewickiej. — Członkowie kapituły przyłączyli się do zdania marszałka.

(d) **O REGULAMIN RADY PRZYBOCZNEJ.** Wczoraj o godz. 6 wieczór odbyło się w magistracie posiedzenie komisji regulaminowej Rady przybocznej komisarza rządowego. Komisja regulaminowa ustaliła sprawy art. 3 regulaminu w ten sposób, że przyznała te kompetencje Radzie przybocznej jakie miała Rada miejska. Posiedzenie Rady przybocznej odbędzie się jeszcze w tym tygodniu.

(d) **ZMIANA LOKALU DYREKCJI POLICJI.** Po przeniesieniu kas podatkowych z ul. Zacisze do dawnego gmachu PKKP przy ul. Wiślnej na miejsce ich zostanie przeniesiona dyrekcja policji, mieszcząca się obecnie przy ul. Krupniczej.

(d) **POSIEDZENIE RADY SZKOLNEJ MIEJSKIEJ** odbędzie się w magistracie dziś 14 bm. o godzinie 5 popołudniu z następującym porządkiem dziennym: 1) odczytanie reskryptu kuratorjum powołującego delegatów gminy; 2) odebranie ślubowania; 3) odczytanie protokołu z ostatniego zebrania; 4) sprawa uczęszczania młodzieży żydowskiej do szkół XVI i XLV; 5) sprawozdanie z posiedzenia wydziału wykonawczego; 6) podania o posady; 7) obsada kierownictwa szkoły XIX; 8) wnioski członków.

(d) **KONFISKATA PRZEMYCANEGO TYTONIU I PAPIEROSÓW.** Organa lot. brygady E. U. S. przytrzymały Adama Krupskiego, zam. przy ul. Pijarskiej l. 11, u którego zakwestjonowano 3 kg tytoniu oraz 8.500 sztuk papierosów, w czem większą ilość przemyconych z Niemiec. U Chaima Teichmana, zam. w Sanoku, zakwestjonowano 14.000 sztuk papierosów, pochodzących z tajnej fabryki tytoniu.

(d) **MAGISTRACKI POŚPIECH!** Ukazał się w tych dniach nowy numer „Dziennika rozporządzeń m. Krakowa" z datą 31 lipca, zawierający sprawozdanie z żałobnego posiedzenia Rady miejskiej z powodu śmierci śp. prez. Federowicza.

(d) **ZA LICHWĘ MIĘSEM DONIESIONO DO PROKURATURY:** Helenę Hausner, Antoninę Woźną (jatki dominikańskie), Romana Urbańskiego (ul. Łobzowska), Żurkową, Antoninę Chwałek, Anielę i Franciszkę Bilską: Honoratę Jelonek, właścicielki jatek przy placu Słowiańskim.

SAMOBÓJSTWO SPOŁECZNE. W niedzielę dnia 19 bm. w sali Kopernika Uniw. Jag. o godz. 6 wieczorem wygłosi znakomity dramaturg i świetny prelegent p. K. H. Rostworowski wykład na temat „Samobójstwo społeczne". Dochód na cele oświatowe VI Koła TSL.

(d) **EPIDEMJA SAMOBÓJSTW W KRAKOWIE** Dnia 14 bm. usiłowała odebrać sobie życie na placu Groble przez zażycie sublimatu (6 pastylek) Rozalja Gacek, lat 23, rodem ze Szczawnicy, prostytutka, zamieszkała w Krakowie w hotelu „Wiktorja". Zawezwane pogotowie przewiozło ją w ciężkim stanie do szpitala św. Łazarza.

(d) **ZNOWU ZAGINIONY CHŁOPIEC.** Katarzyna Dziewońska zaw. w Rudniku powiat Wieliczka zgłosiła, że syn jej Wojciech lat 13, wydalił się z domu 28 ub. mies. i dotąd nie powrócił.

(d) **GDZIE JUŻ NIE KRADNĄ?** Wiener Samuel, fabrykant, zam. przy ul. Krowoderskiej l. 73, zgłosił, że dnia 13 bm. w czasie modlitwy w bożnicy przy ul. Miodowej skradziono mu czarne palto wartości 150 zł.

KURSY DLA KOBIET. Kurs kilimkarstwa, trykotarstwa ręcznego, oraz kurs przyozdabiania bielizny otwarte zostały w Muzeum Przemysłowem ul. Smoleńsk l. 9. Wpisy w dalszym cągu przyjmuje Dyrekcja Muzeum, oraz informacyj udziela, codziennie od 9 do 2-giej godz.

„WESOŁEK SPORTOWY" miesięcznik sportowo-humorystyczny Nr. 1 opuścił już prasę i sądząc z pierwszego egzemplarza, powinien znaleźć licznych czytelników, ze względu na aktualne humorystyczne „kawały" z działu sportowego.

Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś i przez wszystkie dni tygodnia „Legjon" Wyspiańskiego ,którego nowa inscenizacja wywołała powszechne zainteresowanie. We czwartek komedja Jastrzębca-Zalewskiego „Redukcja". Ceny miejsc na „Redukcję" o 50 proc. zniżone. Z dniem wczorajszym rozpoczęły się pod kierunkiem reż. Piekarskiego próby do „Dziadów" Mickiewicza, które będą wznowione w dzień Wszystkich Świętych. Jednocześnie odbywają się próby niegranej dotąd u nas sztuki autora niemieckiego Jerzego Kaisera pt. „Romans zeszytowy" (Kolportage).

Z BAGATELI. Dzisiaj premjera niegranej dotychczas na żadnej scenie polskiej komedji Chiarellego „Śmierć kochanków". Reżyseruje Dobrzański, zespół tworzą: pp. Lena Bruczowa, Kwiatkowski, Sznage-Andruszewska, Stępowski, Melina, Miedzińska, Zborowska, Osuchowska, Heniowski, Roman. „Śmierć kochanków" wypełni wszystkie dni tygodnia aż do soboty włącznie.

OPERETKA NOWOŚCI. Lucyna Messal wystąpi dziś poraz drugi i ostatni we „Frasquicie", a we środę w „Bajaderze", w której pokaże prześliczne kostjumy z pracowni Hersego.

KOMITET BUDOWY DOMU MEDYKÓW urządza w niedzielę 19 października w sali Starego Teatru recital znakomitego śpiewaka Konstantego Kniaginina na dochód budowy Domu Medyków. Program zawiera utwory w Krakowie jeszcze nieznane. Przy fortepjanie świetny pianista Otton Gross. Każdy, dla którego los studjującej młodzieży nie jest obojętny, niechaj pośpieszy złożyć ofiarny swój grosz na szlachetny cel. Bilety wcześniej nabywać można w kasie zamawiań J. Lipskiego, Sławkowska 8.

LUCY KIESELHAUSEN, primaballerina opery wiedeńskiej, wykona tańce klasyczne i charakterystyczne we czwartek, 16 bm. Lucy Kieselhausen obok Pawłowej należy dziś do rzędu najwybitniejszych przedstawicieli sztuki choreograficznej.

ARTUR RUBINSTEIN po dłuższej przerwie, podczas której zbierał laury jako jeden z największych pianistów współczesnych, wystąpi w piątek, 17 bm.

REPERTUAR TEATRÓW.

Teatr im. Juljusza Słowackiego

Wtorek: „Legion".
Środa: „Legion".

Teatr „Bagatela".

Wtorek: „Śmierć kochanków" (premjera).
Środa: „Śmierć kochanków".

Operetka „Nowości".

Wtorek: „Frasquita" (występ Lucyny Messal).
Środa: „Bajadera" (występ Lucyny Messal).

REPERTUAR KIN.

Uciecha: „Amerykanka" z Glorją Svanson, oraz „Piękność ciała kobiecego" film naukowo- estetyczny.
Warszawa: „Kupiec wenecki" 10 aktów, 2 serje razem w gł. roli Henny Porten i Harry Liedtke.
Reduta: „Miłośnica Pirata" (Pod czarną flagą), obraz awanturniczy w 7 akt. z S. Girard, Milovanoff i Biscott.
Sztuka: „Dziewica haremu".

NADESŁANE

—o—

Operetka „Nowości"

(LUCYNA MESSAL W KRAKOWIE)

Gdy przed tygodniem rozlepiono plakaty z wiadomością: „Messal w Krakowie", pytał szesnastoletni syn, ojca: „Tatusiu co znaczy słowo Messal"?

Ojciec odpowiedział: „Mój synu, wiele jeszcze upłynie wody w Wiśle, zanim zrozumiesz słowo „Mesalka".

Słuchaj mój synu, ciągnął doświadczony ojciec, Krakowowi nie jest dziwny, ani cesarz Wilhelm, ani Hindenburg, ani Witos, ani Barnum i Beyley, ani Reichert. Kraków zna, moje dziecko, Tretera, Nastupila, ale nie widział i nie słyszał jeszcze Messalki.

Ale widzisz Kraków ma też Pilarskiego, który jest bardzo zazdrosny i powiedział sobie: „Co psiakrew, Słowacki ma swoją „Pticę" o wa, to sztuka! Pilarski też znajdzie swoją pticę i... znalazł. Sprowadził Messalkę.

I działy się w teatrze „Nowości" takiesame sceny jak na „Pticy" w teatrze Słowackiego... totus. Wyobraźcie sobie w czasie stagnacji w Krakowie „totus".

A ojciec z synem wybrał się wczoraj do „Nowości". A gdy syn usłyszał śpiewającą i obaczył tańczącą Messalkę, powiedział do ojca: „teraz rozumiem już słowo „Messal".

Ale uparty ojciec rzekł: „Dopiero zaczynasz rozumieć co znaczy Messal, ale zaprawdę powiadam ci, dużo jeszcze upłynie wody w Wiśle, zanim pojmiesz, jak należy, słowo „Messalka".

B. R.

ZE SPORTU

—o—

KONSTYTUUJĄCE WALNE ZEBRANIE PUBLICYSTÓW SPORTOWYCH w Krakowie odbędzie się **dzisiaj** o godz. 6-tej wieczorem w lokalu K. Z. O. P. N. przy ul. Szpitalnej, l. 36.

WALNE ZEBRANIE KOLEGJUM SĘDZIÓW K. Z. O. P. N. wyłoniło ten sam Zarząd co poprzednio, a m. prezesem jest nadal p. Rutkowski a członkami p. p. Mund, Molkner, Brand i Rząsa. Ponadto Walne Zebranie stwierdziło jednogłośnie, że uchwały Wydziału Sędziowskiego P. Z. P. N. w odniesieniu do Kolegjum Sędziów P. Z. O. P. N. **były bezprawne.** Jak bowiem wiadomo, P. Z. P. N. uchwalił przesłuchać p. Rutkowskiego na okoliczność, czy brał udział w posiedzeniach Wydziału Sędziowskiego. Ponieważ jest rzeczą stwierdzoną, że w posiedzeniach tych nie uczestniczył, przeto P. Z. P. N. będzie musiał wszystkie postanowienia Wydziału Sędziowskiego, jako bezprawnie powzięte, unieważnić. — Przewodniczący Wydziału sędziowskiego p. Szkolnikowski — podobno uznał, że postąpił bezprawnie i postanowił dobrowolnie podać się do dymisji. Krok ten należy przyjąć z uznaniem, gdyż uprzedza on votum nieufności, jakieby mu niezawodnie Zarząd P. Z. P. N. w najbliższych dniach wypowiedział.

PROTEST PODGÓRZA PRZECIWKO ZAWODOM Z MAKKABI, który narobił takiej wrzawy, został po długiem i „wyczerpującem" badaniu odrzucony. Zachodzi tylko pytanie, czy nie można było protestu odrazu odrzucić, a przynajmniej nieco wcześniej, zwłaszcza, że pozbawiony znamion odpowiadających przepisom z góry na odrzucenie się kwalifikował. Tymczasem przesłuchiwano całą falangę ludzi postronnych w charakterze świadków, co się kłóci z odnośnym paragrafem przepisów P. Z. P. N., który określa, że co do faktów zaszłych na boisku w czasie gry miarodajnem jest tylko i jedynie **orzeczenie sędziego,** i to choćby całe kolegjum sędziów zgromadzone na trybunie odmiennego było zdania.

KAPTOWANIE GRACZY KRAKOWSKICH do Grodna i Wilna spowodowało Wydział Gier i Dyscypl. K. Z. O. P. N .do przeprowadzenia w tej sprawie dochodzeń, które jak na razie, wykryło cały szereg nadużyć, jakich się dopuszczały wojskowe osobistości z Grodna, ofiarowując graczom krakowskim wysokie honorarja za wyjazd z Krakowa do drużyn kresowych. W najbliższych dniach sprawa oprze się o P. Z. P. N., który niezawodnie poczyni wszystko, co w jego mocy, by tego rodzaju niezdrowym objawom kres położyć.

M. Ster.

Ł. T. S. G. — TURYŚCI 2:2 (0:2) (o mistrzostwo okr. łódzkiego). Na czoło drużyn łódzkich wysunął się młody zespół „Turystów". Ogólnie przypuszczano, że „Turyści" nie odegrają poważnej roli w rozgrywkach o mistrzostwo. Tymczasem chochlik piłkarski wypłatał porządnego figla nie tylko samym Ł. T. S. G-owcom, ale i ich zwolennikom. Po tem zwycięstwie nad Ł. T. S. G. „Turyści" mają tyleż punktów straconych co i Ł. K. S. Match między temi drużynami pokaże komu przypadnie mistrzostwo.

Wł. Boruński.

„Simplicissimus", Ludendorff i pan prokurator

(Z.) Można w Niemczech pokrajać na kawałki dwudziestu czterech młodych ludzi — świadkiem bestjalski wampir Starman — opinia publiczna nie wzrusza się zbytnio taką „drobnostką". Rozpaczne szaleństwo ogarnia, jednak ogół gdy jakiś śmiały żartowniś pozwoli sobie „naruszyć" którąś z wojennych wielkości, któregoś z ostatnich bohaterów Niemiec.

Dosadnym a zabawnym tego przykładem jest proces, który przed monachijskim sądem karnym wytoczył prokurator Rzeszy satyrycznemu pismu „Simplicissimus".

Pismo to, które z trudnością chyba możnaby podejrzewać o frankofilizm, stoi pod zarzutem ni mniej ni więcej tylko zdrady głównej. Za „szpas" ten zapłacą niechybnie kilkoma laty więzienia i wysoką grzywną wydawca pisma tudzież nieszczęśliwy zuchwały karykaturzysta. A oto dlaczego:

W numerze swym z 1-go sierpnia b. r. „Simplicissimus" zamieścił dużą barwną ilustrację, przedstawiającą z jednej strony marszałka Francji Focha w chwili, gdy całuje rękę papieża, z drugiej strony generała Ludendorffa (zażartego wroga katolicyzmu), który silną pięścią wali w tiarę Ojca Świętego.

Ilustracja ta znalazła echo w raporcie pana „Oberpolizeiinspektora", który prowadząc śledztwo w tej drażliwej sprawie tak ją osądza:

„Z ohydnego tego obrazka wynika jasno i wyraźnie, że został on zamieszczony celem faworyzowania spraw nieprzyjaciela a zdyskredytowania wartościowej armji niemieckiej. Krótka obserwacja tej ryciny przekonywuje odrazu, że portret marszałka Focha został celowo pochlebiony; postać jego jawi się wysmukła, wyszlachetniona, udekorowana wszelakimi orderami; karykaturzysta wyposażył nawet jego twarz w rycerską dobroć, której trudnoby szukać w oryginale.

„W przeciwieństwie, postać naszego wodza generała Ludendorffa została umyślnie ośmieszona; nadano mu na rycinie korpus krótki, krępy, komicznie przysadkowaty, a do tego — o! niepojęty bezwstydzie! — nogi aż do pasa; przedstawiono go jako bokacza z grubemi rękawicami na rękach. My, podpisani, z żalem najwyższym dorzucamy, że pierś i brzuch generała Ludendoffa zostały na ilustracji nadmiernie owłosione i obeżywie uwypuklone, że narysowano mu na czaszce potworną gulę i że wykrzywiono jego nogi, wyposażając je w nadmiernie wielkie ostrogi.

„Za te rozmaite uchybienia podstawowej czci, jaką każdy dobry Niemiec winien bohaterowi narodowemu, za to, że uchybienia te mogą wywołać rozruchy wśród ludności niemieckiej, niszcząc dyscyplinę w armji, domagamy się sądu, aby zechciał ścigać itd. itd. — Podpisani: Dollkewitz, Oberpolizeiinspektor, Polizeipresidium.

Na wilgotnej słomiance więziennej karykaturzysta monachijski uświadomi sobie niechybnie niebezpieczeństwo, na jakie naraża się ten, który talent swój satyryczny oddaje na usługi teutońskich bohaterów narodowych.

ZE ŚWIATA

NOWE ZABIEGI ZYTY, b. cesarzowej austrjackiej, skierowane zostały przez jej brata ks. Sykstusa Parmeńskiego, do francuskiego rządu. Zyta prosi, aby jej pozwolono osiedlić się z dziećmi i nieliczną świtą we Francji. W razie przychylnej odpowiedzi, chciałaby przesiedlić się z Lequietto w Hiszpanii, gdzie obecnie się znajduje do jednego z zamków burbońskich nad Loarą.

POWSTANIE W BRAZYLJI, A KAWA W EUROPIE. Dzięki powstaniu brazylijskiemu w San Paolo, może się zdarzyć, że Europa otrzyma tańszą kawę. Trzeba bowiem wiedzieć, że kawa z San Paolo stanowi jedno z głównych źródeł dochodów Brazylji, a powstańcy rozpoczęli swą akcję rewolucyjną od zatrzymania 5 miljonów worów kawy, których oczywista nie można było sprzedać.

Obecnie po zlikwidowaniu powstania i „uwolnieniu" owych pięciu milionów worków kawy, rząd brazylijski niewątpliwie rzuci je na rynek. Możemy się przeto spodziewać, że masowa podaż „jeńców" brazylijskich, obniży ceny kawy w Europie.

(Z.) **AEROBUS MIĘDZY PARYŻEM A LONDYNEM.** Wielkie lotnicze towarzystwo „Imperjal Airways", grupujące w sobie wszystkie lotnicze towarzystwa angielskie, zamierza zaprowadzić stałą komunikację aerobusem pomiędzy Londynem a Paryżem. Wehikuł taki, będący autobusem dostosowanym do przestworów powietrznych, mógłby przewozić naraz szesnaście osób i kursowałby między obu stolicami co pół godziny.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Powrotna fala zastoju

(ew) Krótkotrwałe ożywienie, jakie ostatnio zaznaczyło się w niektórych gałęziach przemysłu, znowu przemija. Sfery przemysłowe przewidują na najbliższe miesiące powrotną falę zastoju i redukcji pracy. Zdaniem tych sfer nastąpi to w okresie przełomowym między sezonem zimowym i wiosennym, gdy pierwszy skończy się, a drugi jeszcze nie zacznie. Na okres ten przypadają miesiące grudzień i styczeń. Z początkiem bowiem grudnia kończy się w przemyśle włókienniczym produkcja dla sezonu zimowego i rozpoczynają się przygotowania do kampanji dla sezonu wiosennego i letniego, który rozpoczyna się po świętach Bożego Narodzenia.

O ile przewidywania przemysłowców się sprawdzą, sytuacja w Łodzi zaostrzy się niebywale, gdyż w tym okresie wygaśnie już prawo do zapomóg, z jakich obecnie korzysta przeszło 30 tysięcy bezrobotnych.

Relacje, nadchodzące z najważniejszych ośrodków przemysłu tekstylnego, Łodzi, Bielska i Białegostoku, świadczą o znacznem osłabieniu się ruchu i zmniejszeniu produkcji. Zwłaszcza do niedawna jeszcze znaczny eksport towarów tekstylnych znacznie się zmniejszył.

Najgorzej przedstawia się obecnie sytuacja w przemyśle żelaznym i maszynowym. Konsumcja wewnętrzna spadła do minimum z powodu zmniejszenia się siły nabywczej ludności. O eksporcie zaś przemysł metalurgiczny nie może nawet marzyć, mając do zwalczenia tak groźną konkurencję, jaką jest wysoko stojący i znacznie taniej produkujący przemysł czeski i niemiecki. Jedyną deską ratunku dla tej gałęzi przemysłu byłyby zamówienia rządowe, których jednak brak z powodu oszczędności, nakazanych przez akcję sanacyjną.

Przemysł drzewny znajduje się pod znakiem najgorszego przesilenia, jakie wogóle kiedykolwiek przechodził. Produkcja w przemyśle cementowym spadła z 460.000 ton rocznie na 22.000 ton.

Inflacja, która przez szereg lat toczyła nasz organizm gospodarczy, wyczerpała nas śmiertelnie i niewątpliwie długo jeszcze trzeba będzie pracować z największym wysiłkiem, aby w zniszczony organizm wprowadzić nowe ożywcze soki.

KRONIKA KRAJOWA

PODATEK GRUNTOWY. Jutro upływa termin zapłaty II raty podatku gruntowego wraz ze 100 proc. podwyżką.

ULGI DLA PŁATNIKÓW W SPŁACIE PODATKU PRZEM. ZA I. PÓŁROCZE 1924. Na skutek interwencji zrzeszeń kupieckich i protestów Stowarzyszeń z całego prawie państwa przeciw horendalnym wymiarom podatku przemysłowego wydał p. Minister Skarbu okólnik do L. D. P. O. 5384/III. Nr 73 do wszystkich Izb Skarbowych i Urzędów Skarbowych, którym stara się naprawić krzywdę wyrządzoną nadmiernemi wymiarami ogromnym rzeszom płatników podatku przemysłowego za I. półrocze 1924.

Ponieważ w sprawie tej dzienniki nie znając dokładnej treści okólnika podały wiadomości nieścisłe i niedokładne podajemy niniejszem główne jego postanowienia:

Wniesione w terminie przez płatników rekursa będą w ciągu 10 dni po upływie terminu do rekursu (w Krakowie w insp. I. do dnia 10 listopada, w insp. II do dnia 14 listopada) rozpatrywane przez komisje doraźne w skład których wejdą dotychczasowi członkowie komisji szacunkowych i rzeczoznawcy powołani dla każdej branży z osobna przez organizacje i zrzeszenia zawodowe.

Aż do decyzji tych komisji doraźnych nie będą egzekucje celem ściągnięcia podatku wdrożone; a po zapadłej decyzji ograniczą władze skarbowe egzekucje tylko dla tych kwot podatku co do których komisje doraźne wymiar zredukują.

Zrzeszenia zawodowe winne zatem bezzwłocznie a najpóźniej do ostatniego dnia terminu do rekursu przedstawić właściwym inspektoratom skarbowym listę rzeczoznawców przez siebie dla poszczególnych branż sporządzone, a ponadto wykaz pokrzywdzonych płatników wraz z opinją co służyć ma komisji jako materjał orjentacyjny.

Orzeczenia komisji doraźnej będą prowizoryczne i nie przesądzą ostatecznego rozstrzygnięcia wniesionych odwołań w zwyczajnym toku czynności.

Nadmieniamy jeszcze, że wszyscy płatnicy, którzy rekursu nie wnoszą oraz płatnicy, którzy rekurs wnoszą ale tylko od nadwyżki podatku, który im nie słusznie ponad rzeczywisty obrót wymierzono, muszą w oznaczonym terminie (w Krakowie 30 października, względnie 4 listopada) wpłacić podatek bo dopuszczalność wstrzymania egzekucji odnosi się tylko do kwot zaczepionych rekursem. Jeżeli naprzykład płatnikowi wymierzono tytułem podatku zł 1000 — a on uważając wymiar na kwotę zł 400 — za słuszny zaczepi rekursem nadwyżkę na zł 600 — to musi zapłacić zł 400-ta.

PROJEKT USTAWY PRZEMYSŁOWEJ. — W ministerjum przemysłu i handlu odbywają się obecnie konferencje w sprawie ostatecznego ustalenia tekstu projektu ustawy przemysłowej. Po szeregu konferencji międzyministerjalnych, odbytych w tej ważniej sprawie i po zaakceptowaniu projektu tego przez zainteresowane ministerja, — projekt oddany zostanie pod obrady Rady ministrów, poczem skierowany do Sejmu. W myśl wspomnianego projektu ujednostajnione zostaną w całem państwie obowiązujące w trzech dzielnicach różne ustawodawstwa w sprawach uprawnień przemysłowych, a więc: sprawa otwierania zakładów przemysłowych, ustalenie kwalifikacji na posiadanie i prowadzenie przedsiębiorstw przemysłowych i in.

PRZYJMOWANIE AKCJI BANKU POLSKIEGO NA KAUCJE I WADJA. Na podstawie wyjaśnienia Ministerstwa skarbu mogą władze i urzędy przyjmować akcje Banku Polskiego jako wadja i kaucje w wysokości 75 procent wartości nominalnej pod warunkiem, że akcje te zaopatrzone będą w cesję właściciela na rzecz Skarbu Państwa. — Cedowane akcje przesyła się następnie do Banku Polskiego celem wpisania cesji, względnie ewentualnej zmiany właściciela w księdze akcjonarjuszów. Do czasu wydania akcji przyjmuje się jako równoznaczne także świadectwa tymczasowe, cedowane na rzecz skarbu Państwa, przyczem zarówno akcje jak i świadectwa mogą być wystawione na imię osoby trzeciej, nieubiegającej się o kredyt.

WYPUSZCZENIE BILETÓW SKARBOWYCH. Zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, ogłoszonem w numerze 88 „Dziennika Ustaw“ z dnia 9 bm. wypuszczona zostanie w dniu 1 listopada r. b. pierwsza serja biletów skarbowych na ogólną sumę 15 miljonów złotych. — Bilety te w odcinkach po 25 i 100 złotych będą oprocentowane w stosunku 8% rocznie. Odsetki będą z góry płatne. Termin zaś płatności biletów skarbowych I. Serji wyznaczony został na dzień 1 lutego 1925 roku.

Sprzedaż Serji I. biletów skarbowych odbywać się będzie w oddz. Banku gospodarstwa Krajowego oraz w innych instytucjach państwowych, publicznych i prywatnych, upoważnionych do tego przez Ministra Skarbu.

Bilety skarbowe będą przeznaczone w pierwszym rzędzie na wykup bonów złotych, pozatem będą dobrą krótkoterminową lokatą kapitału dla posiadaczy drobnych nawet oszczędności.

POLSKI BANK HANDLOWO-PRZEMYSŁOWY w Krakowie otworzył oddział w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 102. Założenie oddziału stoi w związku z przejęciem większości akcji tego banku przez rzemieślników łódzkich.

ZMIANY W BANKU ROLNYM. Zgodnie z par. 21 rozporządzenia p. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. (w sprawie zmian w ustawie z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego) Rada nadzorcza Banku w składzie dotychczasowym została rozwiązana jak również rozwiązany został stosunek służbowy członków dyrekcji Banku i urzędników. W nowopowołanym składzie dyrekcji Banku pozostali: Wacław Staniszewski — jako naczelny dyrektor (na miejsce p. Hebdy, który przeszedł na takież stanowisko do jednej z instytucyj prywatnych), oraz E. Grando i S. Rachwał — jako wice-dyrektorzy. Na nowo powołano: pp. Witolda Moritza jako zastępcę naczel. dyrektora i Józefa Ścięgosza — jako dyrektora. Ponadto w myśl par. 12 wyżej przytoczonego rozporządzenia pismem ministra skarbu z 24 września r. b. powołana została Rada nadzorcza Banku Rolnego w

LIDJA SEJFULINA 12

Arka Noego

(Historja powiatowa).

Jeden drugiego krzykiem podniecał. Poczerwieniały twarze, głosy stały się donośniejsze. Po długiem milczeniu każdy krzyk był pożądanym. — Zakłopotani czerwono-gwardziści przycichli. Eserowie orzekli, iż Osinina niema w mieście. Tłum nie słuchał. Pankratow krzyknął:

— Zapytać Szeremietiewa!

— Wojenno-polowy sztab i „Ispołkon“ byli na zebraniu „in corpore“ obecni. Stiecenko wył. Zawezwał konnicę czerwono gwardzistów. Szeremietiew zatrzymał go.

W tłumie wycie:

— Zapytać „Ispołkom“.

— Gdzie Szeremietiew?

Na scenie pokazał się Szeremietiew, blady jak papier ze złości, bólu i przestrachu.

— Towarzysze...

— Precz, precz!

Ktoś krzyknął: Niech żyje konstytuanta!

Dla Toni Szirjajew, kulawego pisarza i jeszcze dziesiątka innych, krzyk ten był pożądanym. Dlatego też zdawało się, że dożyli momentu niebywale wysokiego entuzjazmu. Cały tłum przeszedł na ich stronę. Jakgdyby przez czyste zamiary, zmyto podłość życia.

Dla Chołodkowskiego — było to znamiennym pierwszym znakiem, po którym nastąpi drugi, dla niego najbliższy. Także był pewny, że tutaj wszyscy oczekują tego drugiego znaku. Stał się młodszym, jakgdyby rozentuzjazmowanym, zapomniał o ostrożnościach i starał się przecisnąć naprzód.

Dla Iwana Wasiljewicza, handlarzy zbożem i rzeźników, najważniejszem było to straszne wycie, grożące bolszewikom, którzy naruszyli dotychczasowe porządki. Cały tłum połączył się w jednym krzyku, w coś strasznie ślepo-żywiołowego.

Potem odezwały się pejedyncze okrzyki:

— Gdzie Osinia?

— Precz z „Ispołkomem“!

— Aresztować ich!

W tłumie poruszyli się czerwono-gwardziści. Szybko zerwał się ze sceny Stiecenko. Robotnik w kurtce krzyczał:

— Towarzysze! Was oszukano! Sowiet za nami!...

Ospowata baba w miękkiej chustce na głowie, z piskiem rwała się ku scenie.

— Rekwirować, to oni umieją...

Na scenie wojenny komisarz Sziszigin odsunął Szeremietiewa. Podniósł rękę do góry.

— Pozwólcie mówić! Pozwólcie mówić! Sz—Sz—Sz...

— Zobaczymy, co powie?

Nieco ucichło. Słychać było surowy głos Sziszigina.

— Towarzysze! Uspokójcie się, teraz dyktatura proletarjatu...

Odsapnął, starał się powiedzieć coś bardzo ważnego.

Przekonywało go to, co czuł w sobie, nie znajdował jednak odpowiednich słów dla wyrażenia tego uczucia. Mało ich posiadał w zapasie. I już, czując swoją niemoc, wpadał przez nią w dziką ekstazę, formalnie wył, ciągnąc przerywanym głosem:

— Dyk-ta-tu-ra proletarjatu!...

— W odpowiedzi odezwały się śmiechy. Z tłumu krzyknął wysoki dentysta:

— Wyrzucić tą „dyktaturę“!

Rudy, tłusty rzeźnik, stojący na ławce pod ścianą zjadliwie zapytał:

— Poco ten rewolwer przy jego boku?

Nagle wszyscy chórem zgiełk wszczęli:

— Odbierzcie mu rewolwer!

— Myśmy wszyscy bez broni!

Odebrać mu! Czemu my tak, a on może wystrzelić?

— Aresztować podżegaczy!

— Zamknij mordę temu rudemu burżujowi!

— Towarzyszu Szeremjetjew, poco ta ceremonja?

Tarasow ze złością uderzył Szeremjetjewa po plecach.

Tam do djabła, czego stoisz taki bezwładny? Nadjechał konny oddział. Każ im zamilczeć...

W złości nie znajdywał przekleństw. I wzdęte oblicze, w gniewie stawało się coraz piękniejsze. Widocznie nagle poruszyło Szeremjetjewa, gdyż ten krzyknął z całej siły:

— Obywatele uspokójcie się! W przeciwnym wypadku będziemy strzelać! Klub otoczony jest czerwoną gwardją.

(Ciąg dalszy nastąpi).

składzie: Tomasz Wilkoński, prezes, Zygmunt Dziewanowski, wiceprezes, członkowie: Wiktor Przedpełski, Kazimierz Brownsford, Alfred Okołowicz, Stefan Boguszewski, Stefan Królikowski, Bohdan Wieliczka, Paweł Bobek i Stanisław Pawłowicz.

BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO uruchamia w najbliższych dniach nowe oddziały w Wilnie i w Łodzi.

POWSZECHNY BANK KREDYTOWY we Lwowie ma przenieść swą siedzibę do Warszawy.

BANK WSCHODNI W WARSZAWIE. Na nadzwyczajnem Walnem Zgromadzeniu w dniu 27 października omawiana będzie sprawa dalszej egzystencji Banku.

TOWARZYSTWO CUKROWNI I RAFINERJI „GOSŁAWICE" ustaliło wartość nominalną jednej akcji na 5 zł, przyczem postanowiło połączyć każde 20 sztuk akcji w jedną o wartości nominalnej 100 zł..

AKCJE FRANCUSKIEJ SP. AKC. „SOCIETE ANONYME DES ETABLISSEMENTS PIESCH", której zakłady mieszczą się w Tomaszowie z dnia 8 października wprowadzone zostały na giełdę paryską.

DRUK AKCJI BANKU POLSKIEGO JEST JUŻ NA UKOŃCZENIU. Wpisywanie nazwisk odbywa się szybko. Wkrótce nastąpi wysyłka akcji do Oddziałów Banku Polskiego dla wymiany kwitów tymczasowych.

WYNIKI IV. TARGÓW WSCHODNICH. Według dat statystycznych tegoroczne Targi Wschodnie wypadły dodatnio, jeśli się uwzględni warunki, w jakich się odbyły. Ogólna liczba firm reprezentowanych wynosiła 1482, w tem 1130 krajowych i 352 zagranicznych. W porównaniu z rokiem ubiegłym ilość firm krajowych obniżyła się o 58, natomiast o 28 podniosła się liczba firm zagranicznych. Ubytek firm krajowych należy przypisać temu, że Kongresówka, która obesłała Wystawę polską w Konstantynopolu, Targ wiedeński i Targi w Rydze była słabiej reprezentowana niż w latach ubiegłych. Silny jednak udział firm z poza Małopolski, wynoszący 50 proc. ogólnej liczby wystawców oraz wielka frekwencja gości i kupców z Wołynia i dalszych kresów dowodzi, że Targi Wschodnie spełniają swoje zadanie łącznika handlowego dla całej Polski.

ZAKAZ UŻYWANIA BIAŁEGO I ŻÓŁTEGO FOSFORU. Minister pracy i opieki społecznej złożył na Radę ministrów projekt ustawy, zakazującej używania białego i żółtego fosforu przy wyrobie zapałek lub innych przedmiotów zapalnych, Zakazane mają być również: używanie, przechowywanie, sprzedaż i wogóle rozpowszechnianie i przywóz z zagranicy produktów zapalnych, zawierających biały lub żółty fosfor. Wyjątki od tego zakazu stosowane być mogą względem wyrobu lontów do górniczych lamp bezpieczeństwa. Przekroczenia zakazu karane będą grzywną od 100 do 3000 złotych lub aresztem do 6 tygodni. — Przedmioty, zawierające biały lub żółty fosfor, ulegną konfiskacie (sekwestrowi przed wyrokiem sądowym). Projekt wymienionej ustawy ujednostajnia przepisy prawne austrjackie z 13. 7. 1909 r., niemieckie z 10. 5. 1903 i rosyjskie z 1. 6. 1884 r. i będzie wykonaniem międzynarodowej konwencji berlińskiej, do której zgodnie z traktatem wersalskim Polska przystąpiła, o czem rząd polski notyfikował rządowi szwajcarskiemu w Bernie 14 stycznia 1921 r.

ZATWIERDZENIE WYROKU SĄDU ROZJEMCZEGO NA ŚLĄSKU. Minister pracy p. Darowski, zatwierdził przedłożony mu wyrok Sądu Rozjemczego w sprawie nowych warunków płacy w górnictwie górnośląskim. Warunki te ustalone zostały następująco: 3 proc. dodatku do dawnych uposażeń za pracę na górze, oraz 5 proc. za pracę na dole. Jak wiadomo, robotnicy węglowi, nie godząc się z wyrokiem sądu rozjemczego, zgłosili do ministra pracy rekurs, prosząc o zmianę warunków. Minister pracy stanowisko sądu jednak zatwierdził. Jedynie rozpatrywana jest obecnie w ministerjum pracy kwestja, czy podane warunki również mają dotyczyć cynkowego hutnictwa na Górnym Śląsku, czy też mają pozostać bez zmiany.

ZNIŻENIE TARYF KOLEJOWYCH MIĘDZY POLSKĄ A RUMUNJĄ. Począwszy od 15 października 1924 wejdą w życie nowe rozporządzenia, dotyczące taryfy osobowej i taryfy na przewóz eksportowanego z Polski do Rumunji węgla. Opłatę za przewóz eksportowanego węgla obniżono znacznie. Opłata będzie pobierana w lejach.

KRONIKA ZAGRANICZNA

WEJŚCIE W ŻYCIE USTAWY O LIKWIDACJI MARKI RENTOWEJ. Rząd niemiecki wydał dekret w sprawie wprowadzenia w życie począwszy od dnia dzisiejszego ustawy dotyczącej banków emisyjnych, w sprawie likwidacji marki rentowej i w sprawie bicia nowej monety.

DOCHODY SKARBOWE FINLANDJI. Fińskie dochody rządowe wynosiły w ciągu pierwszego półrocza 1594.000.00 marek fińskich w ciągu pierwszego zaś półrocza r. ub. suma ta wynosiła 1.506.000.000 m. fińskich. Dochody z ceł przyniosły 611,000.000 m. fińskich, dochody z kolei żelaznych 382.000.000 m. fińskich. Odnośne cyfry za pierwsze półrocze r. ub. wynosiły 581 i 371 mil. m. fińskich.

ZAMIAR WPROWADZENIA MONOPOLI NA ŁOTWIE. Rząd łotewski nosi się z zamiarem wprowadzenia monopolu tytoniowego i cukrowego. Celem zaznajomienia się z tymi monopolami wysyła w najbliższym czasie delegację do Polski, Francji i Austrji.

BANKI BUDAPESZTEŃSKIE na wniosek ministra skarbu barona Koranjego stworzyły komitet, mający za zadanie interwencji na giełdzie. Na ten cel banki postawiły do dyspozycji komitetu 100 miljardów koron węgierskich.

GIEŁDA LWOWSKA

Lwów, 13 października. Bank przemysłowy 0.38, Browary 7.00, Chodorów 5.20, Chybi 6.30, Cegielski 0.65, Niemojowski 0.45. Oikos 2.25, Pezet 0.23, Polskie Tow. budowlane 0.16, Rakszawa 2.25. Sole potasowe 3.65, Zieleniewski 9.40.

Giełda poznańska

Poznań, 13 października. Bank Sp. Zarobkow. 7.00, Polski Bank Handl. 2.50, Bank Młynarzy 0.65, Bydg. Fabr. Mydeł 1.50, Cegielski 0.60, C. Hartwig 0.75, Herzfeld Victorius 5.00, Lubań 75.00, Dr Roman May 30.50—31.00, Wytw. Chemiczna 0.35, Zjedn. Brow. Grodz. 125.

Giełda wiedeńska

Wiedeń, 13 października. Apollo 460.000, Fanto 175.000, Zieleniewski 131.000. Gal. Karpaty 111.100. Galicja 1,080.000. Schodnica 190.000. Siersza 55.500. Kompas 15.400. Lumen 6.400. Bank małopolski 4.200. Bank hipoteczny 7.900. Portland cement 285.000. Nafta 168.000. Browary lwowskie 105.000. Mraźnica 27.000 — 29.000, TPG 45.000 — 47.000.

Złoty w dniu 13 października 1924

Gdańsk złoty 106.98—107.52, przekaz na Warszawę 107.36—107.89, Bukareszt przekaz na Warszawę 37.60, Czerniowce przekaz na Warszawę 37.78, **Praga** złoty 651—657, przekaz na Warszawę 652—658, **Wiedeń** złoty 13480, przekaz na Warszawę 13600—13700, **Londyn** przekaz na Warszawę 23.30, **Nowy Jork** przekaz na Warszawę 19.25, **Zurych** przekaz na Warszawę 100.25, **Ryga** przekaz na Warszawę 102.

L: 5078/1924. akc.

Kraków, 30 września 1924.

Ogłoszenie licytacji

Gmina miasta Krakowa odda w dzierżawę prawo prowadzenia restauracji wraz z wyszynkiem trunków oraz prawem podawania kawy i herbaty w domu administracyjnym Centralnej Targowicy m. na bydło w Krakowie na czas od 1 stycznia 1925 do końca r. 1927:

Zapieczętowane oferty wraz z kwotą 2 zł. na opłatę gm. wnosić należy do Administracji akcyzy ul. Kopernika 1, w terminie do 24 października 1924 godz. 12 w poł.

Szczegółowe warunki przejrzeć można w Administracji akcyzy w godz. urzędowych.

1157 **Naczelnik Administracji akcyzy.**

GIEŁDA KRAKOWSKA

Kraków, dnia 14 października 1924

AKCJE	Transakcje w złotych	
	dziś	13/X.
Bank Przemysłowy . . .	0·40—0·35	0·38
Bank Małopolski		
Bank Hipoteczny . . .		
Ziemski Bank Kredyt. . .	0·10—0·12	
Powszechny Bank Kredyt.		
Bank Zw. Spółek Zarob.		
„Tohan"	0·36	0·35—0·34
„Tehate"		
„Pharma"		0·94
„Polski Glob"		
Żegluga Polska		0·20
Zieleniewski	9·50—9·25	9·70—9·60
Cegielski, Poznań . . .	0·57	0·57—0·56
„Trzebinia", ...	0·65—0·68	0·70—0·64
„Pocisk"		
Warsz. Parowozy		
Automotor		0·36
Górka	16.60	
Siersza	4·05—4·00	16·50
Tepege		4·10
Polska Nafta	0·36—0·34	3·20—3·00
Pezet		0·35
„Pokucie" . .		
S. W. Niemojowski . . .	0·55—0·50	
Strug		0·50
Tłuszcze Trzebinia . . .		
Azot		
Elektr. Siersza	0·24—0·23	0·40
Porcelana Ćmielów . . .	0·55	
„Krakus"		
Chodorów	5·15—5·[illegible]0	5·25—5·20
Chybie	6·40—6·30	6·60—6·50
A. Piasecki		1·48—1·30

Kraków, 14 października. Na giełdzie efektów sytuacja bez zmiany. Większość papierów nie była wcale przedmiotem tranzakcji. Najdotkliwsze straty poniosły dzisiaj papiery arbitrażowe, a zwłaszcza Zieleniewski. Jedynie Górka osiągnęła poprawę w wysokości 10 groszy oraz Tohan. Cegielski i Polska Nafta, których „poprawa kursu" przedstawia się w wysokości aż 1 grosza.

Na giełdzie pieniężnej na skutek płatności podatku majątkowego dała się zauważyć obfitość towaru we wszystkich dewizach, będących przedmiotem obrotu przy tendencji zniżkowej zwłaszcza w Pradze. Bez zmian Amsterdam i Wiedeń. Natomiast Paryż lekko zwyżkowy. Obroty ożywione.

EGZOTY.

Jaworzno drobne 16.75, Nobel 1.70, Len 0.50, Węglówki 0.03—0.04, Lokomotywy 0.42, Nafta Krosno 0.20 (płacą).

WALUTY I DEWIZY.

Waluty: Dolary 5.18 i trzy czwarte (pojedynki).
Dewizy: Londyn 23.45—23.53, Holandja 204.50, Nowy Jork 5.21 (czek), Paryż 27.50 (czek), Praga 15.52—15.50, Szwajcarja 100.35 (czek), Wiedeń 7.34.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 14 października. Bank Dyskontowy 5.50. Bank Handlowy 6.60. Bank Związku Spółek Zarobk. 6—7. Chodorów 5.35—5.45. Warszawski Cukier 4.12—4.40. Drzewny Przemysł 0.50. Warsz. Tow. Kopalń Węgla 3.60—3.70. Cegielski 0.57—0.68. Modrzejów 4.70. Ostrowieckie 7.60—7.75. Parowozy 0.36. Starachowice 2.71—3. Zieleniewski 9.75. Zawiercie 31—32$^{1}/_{2}$. Żyrardów II. em. 17—17.90. Haberbusch 5.35. Spirytus 2.66.

Warszawska giełda pieniężna

Warszawa, 14 października. Giełda pieniężna.
Waluty: Dolary 5.18 i pół, Funty angielskie 23.32.
Czeki: Nowy Jork 5.18 i pół, Londyn 23.35, Praga 15.40, Paryż 27.35, Włochy 22.75—22.72 i pół, Szwajcarja 99.82 i pół, Belgja 25.15, Holandja 203.60, Wiedeń 7.32 i pół.
Miljonówka 0.69—0.71, Pożyczka złota 5.80—6, Bony złote 0.92.

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 14 października. Otwarcie giełdy. Berlin 1.24. Holandja 204, Nowy York 521$^{1}/_{8}$, Londyn 23.49, Paryż 27.45, Medjolan 22.80, Praga 15.50, Budapeszt 0.0068, Bukareszt 2.80, Belgrad 7.45, Sofia 3.82$^{1}/_{2}$, Warszawa 100.25, Wiedeń 0.0073$^{1}/_{2}$. Bruksela 25.25.

KALENDARZYK GIEŁDOWY

OSTATNI TERMIN SUBSKRYPCJI.

15 października (jutro): Spółka Akcyjna „Akfal" Zakłady Chemiczne w Krakowie. Ostatni termin dodatkowej subskrypcji IV. emisji. Na 1 starą 1 nowa akcja po 50 groszy. Miejsce subskrypcji: Ziemski Bank Kredytowy we Lwowie.

OSTATNIE TELEGRAMY

Zamknięcie wystawy polskiej w Konstantynopolu

Wielki sukces wystawy — Ugruntowanie stanowiska przemysłu polskiego na wschodzie i na Bałkanach

Konstantynopol. (PAT). Dnia 14 października. W sobotę odbyło się uroczyste zamknięcie wystawy polskiej przy udziale przedstawicieli władz municypalnych, tureckiej Izby handlowej w komplecie i obecnych w Konstantynopolu Polaków. Nastrój panował bardzo podniosły i serdeczny. — Delegat rządu pan Ostrowski dziękując władzom i społeczeństwu tureckiemu za przyjęcie zgotowane wystawie, podniósł w swojem przemówieniu, że wystawa wykazała, że Polska i Turcja mogą i powinny skutecznie współpracować na polu gospodarczem we własnym interesie i że tego oba rządy pragną i do tego dążą. Prezes Izby handlowej tureckiej w gorących słowach dziękował za urządzenie wystawy podkreślając, że Polska jest jedynym krajem, który się zdobył na tak wielki wysiłek celem zapoznania Turcji ze swoją wytwórczością. Mowca stwierdził, że wystawa polska położyła podwaliny pod dalsze bliskie stosunki handlowe. Prezes komitetu wystawy pan Kiltinowicz dziękował wystawcom i współpracownikom wystawy za wysiłek urządzenia wystawy. Obecni na uroczystości złożyli swe podpisy w księdze pamiątkowej pod aktem zamknięcia. Następnie opuszczono z masztów chorągwie polskie i tureckie. Polski poseł w Angorze Knoll złożył na ręce delegata rządu i komitetu wystawowego podziękowanie i powinszowanie z powodu pomyślnych wyników wystawy. Obecnie na wystawie odbywa się targ przedmiotów wystawionych, które są rozkupywane przez kupców miejscowych.

BILANS WYSTAWY.

Konstantynopol. (PAT.) Wystawa polska w Konstantynopolu, która została właśnie zamknięta, jest wielkim sukcesem którego doniosłość będzie można dopiero w pełni ocenić w przyszłości. Wystawa mieściła się w 11 dużych salach w pięciu specjalnie wybudowanych pawilonach. Wystawę zwiedziło przeszło 100.000 osób w tem delegacje anatolijskie, bułgarskie, rumuńskie, perskie, afgańskie, greckie i syryjskie, nadto ministrowie i specjalne delegacje rządu tureckiego. Dokonano transakcyj głównie w dziedzinie metalurgicznej, włókiennictwa, maszyn, zwłaszcza rolniczych, chemikalji, galanterji, koszykarstwa olejów mineralnych, wyrobów platerowanych i innych. Ogromna większość 200 fabryk reprezentowanych na wystawie dokonała transakcyj i pozostawia na miejscu swoich przedstawicieli, towary zaś oddaje się na skład. Szereg kupców polskich wyjechało do Anatolji celem znalezienia tam przedstawicieli dla swoich firm. Kupcy tureccy są zadowoleni z przeprowadzonych transakcyj. Wystawa ugruntowała stanowisko polskiego przemysłu na wschodzie i na Bałkanach i dała sposobność zawiązania serdecznych węzłów między społeczeństwem tutejszem a polskiem. Prasa turecka podnosi, że Polska jest poważnym producentem i stawia nas w szeregu wielkich państw przemysłowych. Dalej prasa podnosi wysoki poziom naszej techniki oraz pracowitość. Szereg kupców tutejszych wybiera się do Polski na przyszłe targi wschodnie, na których będzie urządzony pawilon turecki.

Komuniści niemieccy uchwalili votum nieufności dla rządu

Berlin. (Tel. wł.). Wczoraj odbyła się konferencja wszystkich parlamentarnych przedstawicieli niemieckiej partji komunistycznej. Postanowiono zgłosić wniosek o wyrażenie rządowi nieufności. „Soc. Dem. Parl. Dienst." uważa tę uchwałę za spóźnioną, gdyż zdaniem tej korespondencji jest więcej niż prawdopodobne, że o ile Reichstag się zbierze, to rząd obecny w dotychczasowym swym składzie nie będzie już istniał.

Kondolencje dla wdowy po Anatolu France

Paryż. (PAT.). Prezydent republiki Doumergue przesłał wdowie po Anatolu France depeszę kondolencyjną, w której wyraża głęboki smutek z powodu śmierci mistrza, którego natchnione dzieła o najdoskonalszej formie stanowią w oczach świata pomnik literatury francuskiej.

Socjaliści szwedzcy żądają ustąpienia rządu

Sztokholm. (PAT). Przedstawiciele partji socjalno demokratycznej zebrani w Sztokholmie po dłuższych naradach wydali komunikat zawierający żądanie ustąpienia rządu. Nowy rząd głosi komunikat winien niezwłocznie przystąpić do rozwiązania kwestji obrony kraju zgodnie z rezultatem wyborów do Izby niższej w porozumieniu z partją socjalistyczną.

Zakłady Zeppelinowskie winny być zniszczone

Paryż. (PAT.) Podsekretarz dla spraw lotnictwa Lorrain oświadczył przedstawicielowi „Matina", że zakłady Zeppelinowskie w Friedrichshafen na pozostawienie których konferencja ambasadorów zgodziła się jedynie celem wybudowania B III dla Ameryki powinny zgodnie z traktatem wersalskim być niezwłocznie zniszczone.

Ucieczka króla Hedżasu

Londyn. (PAT.) Foreign office otrzymał potwierdzenie wiadomości o ucieczce króla Hedżasu Alego oraz członków jego rządu. Oczekują każdej chwili wkroczenia Mahabitów do Mekki.

PO ZAMKNIĘCIU KRONIKI

—o—

„ZJEDNOCZENIE MIESZCZAŃSKIE" w Krakowie do prem. Grabskiego. Pan Prezes rady ministrów Władysław Grabski otrzymał w dniu wczorajszym telegram z Krakowa następującej treści: Zebrani na wiecu w dniu 12 października w Krakowie przedstawiciele rzemiosł, przemysłu i handlu województwa krakowskiego z okazji zorganizowania się w stowarzyszenie kulturalne i gospodarcze pod nazwą Zjednoczenie mieszczańskie przesyłają J. W. Panu Prezesowi rady ministrów i ministrowi skarbu Grabskiemu wyrazy głębokiej czci i uznania za poczynione zasługi około wiekopomnego dzieła sanacji skarbu polskiego i oświadczając nadal gotowość wszelkich ofiar na rzecz skarbu państwa, proszą o równomierny i sprawiedliwy rozdział ciężarów podatkowych. Za zjednoczenie mieszczańskie: Jan Wolny i Zygmunt Siemek.

PRZEBUDOWA ŚWIĄTYNI POSTĘPOWEJ. Na ostatniem posiedzeniu Wydziału Krakowskiego Stowarzyszenia izraelitów postępowych, utrzymującego świątynię postępową, złożył prezes Stowarzyszenia dr. Rafał Landau sprawozdanie o dokonanem rozszerzeniu i zupełnem odnowieniu świątyni postępowej, w tych dniach ukończonem.

Świątynia postępowa zbudowana w r. 1860 została obecnie staraniem Wydziału znacznie rozszerzoną i w zupełności odnowioną.

Przebudowa dokonaną została przez firmę budowlaną Liebling i Oberleder.

(d) **WŁAMANIE.** W nocy z 13 na 14 bm. włamali się nieznani dotąd sprawcy do szkoły żeńskiej przy ul. Barskiej 45 i skradli książki i przyrządy szkolne na szkodę zarządu szkoły.

KATASTROFA W FABRYCE. Z Offenbach donoszą: W tutejszej fabryce nastąpiła eksplozja. Cztery osoby zabite, dwie ciężko ranne.

CZAS TO PIENIĄDZ. W Nowym Jorku obecnie w 10—20—25 piętrowych drapaczach znajduje się w ciągłym ruchu przeszło 12.000 wind, które przewożą dziennie około 10 miljonów ludzi.

Wiele hałasu o nic

LOTNIK POLSKI ZABŁĄDZIŁ NA TERYTORJUM NIEMIECKIE.

Przed kilku dniami lotnik polski rozrzucając odezwy tygodnia lotniczego rzucił także wbrew swej woli odezwy na terytorjum niemieckiem. Dla wyjaśnienia tej sprawy poseł polski w Berlinie otrzymał odpowiednie instrukcje.

Prasa niemiecka oburza się strasznie na nieszczęsnego lotnika i stara się zrobić z tego przypadkowego incydentu aferę dyplomatyczną, domagając się od rządu polskiego zadośćuczynienia za naruszenie suwerenności Niemiec (?) i przekroczenie par. 320 traktatu wersalskiego.

Maluczko, a doczekamy się z tego powodu ultimatum niemieckiego.

Najkorzystniejsze źródła zakupu w Krakowie:

OJA PARFUMERIE — PARIS Józef Lax i Syn, Kraków, Zwierzyniecka 6.

FORTEPIANY PIANINA, FISHARMONJE SKŁAD HELENA SMOLARSKA KRAKÓW, ULICA SZEWSKA L. 9. — Telefon 4365. SPRZEDAŻ NA RATY DO 8 MIESIĘCY. WYBÓR OLBRZYMI.

ZAKŁAD TECH. DENTYSTYCZNY **K. Tombińskiego** ULICA WIŚLNA 4, II. p.

Artykuły gospodarcze

„ŻELAZO" Florjańska 24 poleca narzędzia rzeźnickie, naczynia i maszyny kuchenne.

Tomasz Mężyk, Handel materjałów, Skład farb, lakierów, pokostu, nafty, benzyny, olejów maszynowych i t. p. **Kraków, Pl. Szczepański L. 8.**

SKŁAD FABRYCZNY pasty do obuwia i podłóg **„DOBROLIN"** M. SIEROTWIŃSKA Kraków, ulica Sienna l. 12.

ŚWIDRY SPIRALNE I NARZĘDZIA, USZCZELNIENIA I ARMATURY WODNE poleca **H. SPIRA** Kraków, Zwierzyniecka 23, Tel. 43—94.

Szczotki do zamszu, wszelkie towary szczotkarskie, pędzle, artykuły domowo-gospodarcze, lakiery angielskie, poleca najtaniej **M. J. Berger, Kraków, Plac Szczepański l. 9.**

Biżuterja

Brylanty, perły, złoto i biżuterję kupuje i sprzedaje firma **FEIGENBAUM i FUTTERWEIT** Kraków, ulica Grodzka l. 29.

Biżuterję, złoto i srebro najtaniej zakupić można **J. KORNBLUM** Kraków, ulica Grodzka 32.

SPÓŁKA ZŁOTNICZA W KRAKOWIE, UL. HAJSKA 4. Kupuje używane sztuczne zęby, płaci pełną wartość. Przyjmuje na zamówienia pierścionki ślubne począwszy od 10 zł. para, pierścionki zaręczynowe od 15 zł. Wykonanie pierwszorzędne.

Delikatesy

Konserwy rybne fabr. Mix et. Lück, konserwy owocowe i jarzynowe fabr. Dagoma, margaryna fabr. „Amada", herbata i kakao holend. „Danex", poleca reprezentant **K. Wróblewski, Kraków, ulica Sobieskiego L. 1. Telefon 1145.**

Dywany

Najtańsze źródło zakupu dywanów perskich tylko we firmie **Lewkowicz i Juran, Grodzka 39.**

Wełnę kilimową, oraz kilimy sprzedaje najtaniej firma **Król i Doležal** Kraków, Jagiellońska L. 9. — Ulgi w płaceniu. —

Kilimy gotowe i na zamówienia, także na raty, poleca: **Wytwórnia kilimów „Ostoja", Kraków, Siemiradzkiego 11.**

Futra

Futra we wielkim wyborze, oraz pracownia kuśnierska **M. Mond, Kraków, Rynek gł. 11.**

Futer najwiękrszy wybór w doborowym gatunku po niskich cenach poleca firma: **Antoniego Trąbki Syn** Kraków, ulica Szewska L. 12. Tel. 3464. Tel. 3464.

Pracownia i Skład futer Tadeusza Sierpińskiego, Kraków, Florjańska 32.

Skład futer i Pracownia kuśnierska **H. Fink, Rynek 12,** w podwórzu. Poleca po cenach konkurencyjnych futra, szale, lisy i t. p.

Zakład i pracownia kuśnierska **Paweł Halpern, Grodzka 42,** w podwórzu, poleca po najtańszych cenach płaszcze seal-skinowe, raglany futrzane, lisy i szale.

Zakład kuśnierski **Stanisława Ziembińskiego, ul. Kopernika l. 6,** wykonuje po zniżonych cenach wszelkie roboty w zakres kuśnierstwa wchodzące, na czas i bardzo starannie.

FUTRA po przystępnych cenach poleca: **M. ROTBLUM** Kraków, Florjańska 8.

FUTRA na sezon zimowy poleca **G. RIESER** ulica Mikołajska 4. Mały Rynek.

Pierwszorzędny magazyn futer **A. JACHIMSKI** Kraków, Grodzka 14–16 Dla P. T. Urzędników pańsiwowych na raty.

Galanterja

KOSZULE JEDWABNE w wielkim wyborze poleca magazyn nowości dla panów **BRACI LANDWIRTH** Kraków, ulica Grodzka 46.

Skład bielizny i płócien pod firmą **F. Bałabuszyński, Kraków, Szewska 10.**

Bieliznę męską i damską w wielkim wyborze poleca firma **M. Pietroń i Synowie** Kraków, Karmelicka L. 12.

Fabryka bielizny i trykotarzy S. A. Kraków-Podgórze, ul. Dąbrowskiego l. 16, Tel. 4419. Poleca swe znane z dobroci wyroby.

BIELIZNĘ MĘSKĄ białą i kolorową poleca **ROMAN SZCZERBA** KRAKÓW, FLORJAŃSKA 40 obok Hotelu Polskiego.

MAGAZYN NOWOŚCI **N. WESTREICH** ulica Lubicz L. 3. Poleca kapelusze, bieliznę, pończochy, skarpetki, krawaty, Pijamy i przybory podróżne i toaletowe.

Bieliznę damską, męską, krawaty, pończochy, skarpetki, trykotarze oraz wszelką galanterję poleca najtaniej **M. KRÓL** KRAKÓW, ULICA DŁUGA L. 10.

BIELIZNĘ, KAPELUSZE, POŃCZOCHY, KRAWATKI i t. p. po cenach konkurencyjnych poleca **„Magazyn Nowości"** Kraków, Sławkowska 23.

Herbata

Herbata Bracia K. & C. Popowy. — Reprezentacja i skład hurtowny na Małopolskę i Kresy **T. Cieśliński i Ska, Kraków, Florjańska 14,** Telefon 117.

Kapelusze

Przyjezdne modniarki kupujcie kapelusze filcowe i welurowe tylko w FABRYCE **J. Gross, Dietlowska L. 7,** lub biuro **Stradom 27.** Dla przyjezdnych fasonuje w 12 godz.

Konfekcja damska i męska

Ubrania męskie i dziecinne oraz raglany poleca **Wohlmuth i Rubin, Grodzka 61,** vis a vis kościoła ewangelickiego.

Ubrania męskie i dziecinne oraz wielki wybór raglanów po cenach zniżonych poleca **Dom konfekcyjny, ulica Grodzka 26.**

Na raty ubrania frakowe, smokingowe, marynarkowe, płaszcze, kostjumy damskie, według miary z własnej lub dostarczonej materji poleca **Józef Kumala, Kraków, ul. Szczepańska l. 11.**

M. Reisman Magazyn konfekcji damskiej, Kraków, Plac Dominikański l. 2. tel. 4339.

Zakład krawiecki cywilny i wojskowy wykonuje wszelkie roboty w zakres ten wchodzące. Przy zamówieniach opust 25%. Posiada na składzie wybór spodni do konnej jazdy angielskiego kroju. — Zamówienia wykonuje starannie i punktualnie. **W. Żmuda, św. Tomasza 21.**

Salon mód damskich **M. GISSER** ul. Florjańska 36, I. p. drzwi na prawo.

UWAGA! Największy i najnowszy **wybór żurnali mód** A. NÜSSENHOLZ, Florjańska 36, I p. u p. Gissera na prawo.

Zakład krawiecki Józefa Gajdy, Kraków-Dębniki, Rynek, wykonywa wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące o 25% taniej.

K. BORNSTEIN Kraków, ulica Florjańska l. 28 poleca swój bogato zaopatrzony magazyn ubrań męskich i dziecięcych. Dla P. T. Urzędników znaczny opust.

Dla Pań i Panów MATERJE WEŁNIANE na kostjumy i ubrania, na płaszcze i raglany. Jedwabie w wielkim wyborze. Plusze i welwety. Ceny konkurencyjne. **P. RITTERMAN, Kraków, Rynek 9 (w Pasażu).**

Kosmetyka

Jan Nieżyński Perfumerja, salon kosmetyczny. — Fryzjer damski. **Plac WW. Świętych 11.**

Ważne dla Pań! Krem czeremchowy „Vamosz" Woda czeremchowa „Vamosz" Mydło czeremchowe „Vamosz" Farby do włosów świetnej sławy **Longin** 1 fl. 2 zł., we wszystkich kolorach oraz wyroby Dr. Lustra poleca **W. LAZAROWICZ, Kraków, Garbarska 4.** 10 szt. różnych mydeł za 2 zł.

Maszyny do pisania

Nowak, Kraków, Grodzka 44, Tel. 3541. „Elo" do powielania, „Torpedo" do pisania.

Naprawa i czyszczenie maszyn do pisania i rachowania tylko **W. KEYHA** mechanik KRAKÓW, UL. FLORJAŃSKA 3.

Meble

Meble stylowe luksusowe, biurowe, dekoracje wnętrz poleca **M. Pleszowski, Kraków, Mały Rynek 2,** Tel. 4136.

Meble stylowe luksusowe etc. poleca **S. MANNE, ULICA SZPITALNA L. 6.** Telef. 4074. Rok założ. 1860.

Meble gięte wszelkiego rodzaju z fabryki S. A. **„MUNDUS"** dostarcza hurtownie i detalicznie zastępca na Polskę **Rudolf Dattner, Kraków, ul. Studencka 26, telefon 3575.**

MEBLE KLUBOWE, BIUROWE, DYWANY PERSKIE, poleca najtaniej **Wytwórnia Mebli Klubowych** Kraków, Florjańska 25.

MEBLE za gotówkę i na raty, roboty tapicerskie i wszelkie przeróbki wykonuje najtaniej **S. FRISCH, Kraków, ulica Stolarska l. 13.**

Meble wykwintne z własnej wytwórni, fornjery i dykty najkorzystniej i najtaniej w dziale **„PEBEDE" Oddział w Krakowie Szpitalna 7. Tel. Nr. 234. Oddział we Lwowie Zamarstynów, ul. Zamknięta 12.** — Ulgi płatnicze.

Obuwie

Obuwie najelegantsze i trwałe zagraniczne i krajowe po cenach przystępnych najkorzystniej nabyć można w znanej firmie **Gizela Brand, ul. Starowiślna 8.** UWAGA: Wielki wybór pantofli zagr. zamszowych we wszystkich kolorach.

Obuwie luksusowe oryginalne modele wiedeńskie poleca **„KORAB"** Kraków, Szewska L. 17.

Płótna

PŁACHTY I PŁÓTNO NIEPRZEMAKALNE wyrobu czeskiego dostarcza **A. ROMER** Kraków, pl. Matejki 5 Telefon Nr. 4213.

Porcelana, szkło

Szlifiernia szkła i wytwórnia luster **Z. Feldmann, Kraków, XXII, Jana Tarnowskiego 5.**

Pierwsza małopolska fabryka **zwierciadeł i szlifiernia szkła Sp. z ogr. odp. Kraków, Grodzka l. 60,** Tel. 4078 i 4225, poleca szyby i lustra szlifowane po cenach przystępnych.

Wytwórnia luster i szlifiernia szkła **S. Kippstein pl. Bawół L. 8,** poleca lustra, szyby szlifowane do mebli oraz lustra, patentowe na deszczułkach po cenach konkurencyjnych, wykonanie pierwszorzędne.

Szkło okienne poleca — oraz wykonuje wszelkie roboty szklarskie **S. FINKELSTEIN UL. MIKOŁAJSKA L. 5.**

Przybory szkolne

Pióra stalowe do pisania, pluskiewki, spinacze etc. fabryki **Wasilewski i Ska,** Warszawa, poleca zastępca **Rudolf Dattner, Kraków, Studencka 26.** — Telefon 3575.

Rowery

Rowery — Motory **F. N.** gumy i części składowe dostarcza **E. Kluska, Kraków, ulica Grodzka l. 63.**

Różne

Wszelkie przybory i aparaty laboratoryjne, jakoteż odczynniki chemicznie czyste dostarcza Biuro inżynierskie **„Chemotechnika" Sp. z o. odp Kraków, Rynek Gł. 39.**

PIECZĘCIE KAUCZUKOWE monogramy i grawirowania **J. WALENTA** Sławkowska L. 3, Hotel Saski.

Sukna

Skład sukna **Hirsch i Adolf Eder, Kraków, Plac Dominikański 2,** Telefon 2257.

Tapicerstwo

Zakład tapicersko-dekoracyjny i wyrob kołder na wełnie, wacie i puchu **A. RYBIŃSKI** Sławkowska L. 21.

Otomany, kanapki rozkładane, wózki dziecinne sprzedaje tanio, zniszczone meble i wózki odnawia, gumy zakłada na poczekaniu **PIECHOWICZ** Kraków, ulica Mikołajska L. 7.

SALONY GIĘTE otomany, poduszki materacowe, wkłady żelazne, kanapki do rozkładania poleca **M. BARDACH** Kraków, Florjańska 16. Dogodne warunki!!

Transport

Spółka Akc. Dla Międzynarodowego Transportu **Schenker i Ska, Kraków, ul. Pańska 9,** Telefon Nr. 2122 i 2147.

Cracovia Sp. transportowa Dom spedyc.-komisowy **Kraków, Grodzka 60,** Tel. 4078, **Wiedeń II, Praterstrasse 13,** Tel. 40,416, Spół. trans. Cracovia Grünberg et Co.

Technika, elektrotechnika

Hurtownia pasów skórzanych i wielbłądzich, szczeliw, węży etc. **„Zenit" Sp. z o. o. Kraków, Szpitalna Nr. 7,** Telefon Nr. 4231.

Materjały elektryczne, motory oraz wielki wybór świeczników **„Prąd" Gołębia 3,** Telefon Nr. 4553.

Świeczniki elektryczne w wielkim wyborze „Lux". Skład przyborów elektrycznych **Kraków, Plac Dominikański l. 2,** Telefon Nr. 3335.

Inż. **Tadeusz Leszczyński, Biuro i sklep, Kraków, Grodzka 65.** Wykonuje instalacje elektryczne, gromochrony, dostarcza materjały elektrotechniczne i techniczne. Lampy i abażury gotowe i na zamówienie.

LOKOMOBILE LANZA i WOLFA **Motory ropne Diesle Maszyny drzewne i cegielniane** dostarcza natychmiast **Inż. Wacław Gąsior i Ska** Kraków, Karmelicka 14, tel. 4070.

Materjały elektrotechniczne dostarcza Biuro elektrotechn. **Heffner i Berger** Kraków, Szewska 18. Tel. 4153.

Artykuły techniczne i elektrotechniczne poleca najtaniej **S. SZAJER** Kraków, Plac WW. Świętych 8. Telefonu Nr. 4154.

Trykotaże

Pończochy, rękawiczki, trykotaże, najtaniej u **H. LICHTIG ulica Grodzka L. 71**

Pończochy, rękawiczki, trykotaże konkurencyjnie **Ignacy Kornblum** Florjańska 6 (w podwórcu)

Węgle

Krakowskie Biuro Handlowe **Kraków, Florjańska 9, I p.** Tel. 1067, sprzedaje hurtownie i detalicznie węgiel krajowy „Brzeszcze", „Bory", górnośląski „Eminenz". Dla zakładów przemysłowych znaczne opusty i dogodnienia kredytowe.

TRANSMISJE wszelkiego rodzaju natychmiastowa dostawa **„PRZEMYSŁ" Kraków św. Krzyża L. 1. Telefon 2348.**

CHLORODONT

NA RATY! ROK ZAŁ. 1880. **FORTEPIANY, PIANINA** w wielkim wyborze, w najstarszym składzie **Z. RABY NAST.** Kraków, św. Anny 3. Tel. 465

Odpowiedzialny redaktor: Bolesław Raczyński. — Wydawnictwo „Kurjera Wieczornego" Sp. z ogr. odpow. — Z Drukarni Ludowej w Krakowie (Tel. 1310